

NOTA DE PREMSA

El Museu del Cinema incorpora dos nous objectes a l'exposició permanent

El Museu del Cinema ha adquirit recentment dos nous objectes que acaba d'incorporar a la seva exposició permanent. Són un praxinoscopi amb caixa de música i un zoòtrop amb mecanisme de corda, dos aparells d'animació d'imatges que destaquen per la seva raresa i singularitat.

Des dels seus inicis, el Museu del Cinema ha anat millorant constantment la seva exposició permanent, ja sigui introduint nous elements interactius, nous audiovisuals o, com ara és el cas, nous objectes. Aquesta constant introducció de novetats és una de les causes per les quals entre el 9 i el 16% de visitants del Museu repeteixen la seva visita a l'exposició permanent.

Els dos nous objectes tenen en comú que serveixen per a animar una seqüència d'imatges dibuixades, però també comparteixen dos altres factors que són els que els fan interessants:

1. Raresa: Provenen de tallers petits, gairebé artesanals, de països (Suïssa i Bèlgica) que no són els que dominaven a l'època la producció d'aquest tipus d'aparells. Se'n fabricaren poques unitats.
2. Singularitat: Els fabricants s'inspiren en aparells ja existents (el zoòtrop i el praxinoscopi) i hi apliquen les seves originals aportacions de millora. Per una banda, s'afegeix una caixa de música al praxinoscopi, i per l'altra un mecanisme de corda amb maneta per fer girar al zoòtrop, que és decorat profusament amb imatges turístiques de Bèlgica.

Podeu veure i descarregar imatges d'aquests aparells a:

Praxinoscopi amb caixa de música:

<http://www.flickr.com/photos/museudelcinema/sets/72157624556258244/detail/>

Zoòtrop amb mecanisme de corda:

<http://www.flickr.com/photos/museudelcinema/sets/72157624556185756/detail/>

1. PRAXINOSCOPI AMB CAIXA DE MÚSICA

Fitxa tècnica

Nom de l'objecte:	PRAXINOSCOPI AMB CAIXA DE MÚSICA
Marca fàbrica	E. HARTMANN-BAHON (la caixa de música) ÉMILE REYNAUD (el praxinoscopi)
Lloc fabricació:	SAINTE CROIX (Suïssa) la caixa de música PARIS (França) el praxinoscopi
Cronologia:	vers 1885-1895
Força motriu	Mecanisme de corda, que s'activa introduint una moneda.
Mides:	48 cm alçada x 52,5 cm amplada x 44'5 cm fons

Descripció:

E. Hartmann-Bahon era una fàbrica de caixes de música de Sainte Croix (Suïssa) que va fabricar aquest model que incorpora un praxinoscopi a la seva part superior i una caixa de música a la inferior. El praxinoscopi roda al mateix temps que gira el cilindre que fa sonar la música, ja que el mecanisme de rotació d'ambdós aparells està connectat. La força motriu és un mecanisme de corda. S'activa l'aparell introduint una moneda per una ranura situada a la part lateral dreta de l'objecte. El mecanisme de música, a part del cilindre, també consta d'un tambor i dues campanetes.

Història:

Aquest objecte és un dels primers intents de sumar en un mateix aparell, compartint el mateix mecanisme de funcionament, imatge en moviment i so. Atès que s'accionava mitjançant una moneda, podem concloure que es va construir per a ser exposat en llocs o espais públics, on la gent podia pagar per satisfer la curiositat de veure un dibuix en moviment continu acompanyat del so d'una caixa de música. Estem parlant d'una època, finals del segle XIX i principis del XX, on l'animació de les imatges i el cinema va causar una gran sensació i on els enginys com aquest eren molt atractius pel gran públic.

Per les informacions de que disposem, considerem que la decisió de construir aquest praxinoscopi amb caixa de música es deu sobretot a l'empresa suïssa E. Hartmann-Bahon. Sembla que Émile Reynaud, l'inventor del praxinoscopi, no hi va tenir res a veure i desconeixem si va tenir notícia de la seva fabricació. En aquell temps, era habitual que l'èxit del praxinoscopi de Reynaud fes que altres fabricants el copiessin, fent-ne els seus propis models o, com és el cas, hi busquessin aplicacions complementàries.

El praxinoscopi i Émile Reynaud:

El praxinoscopi fou inventat pel francès Émile Reynaud el 1877. Aquest aparell, que animava una seqüència dibuixada d'un moviment, era un perfeccionament del zoòtrop. Les ranures del tambor en el zoòtrop eren substituïdes per 12 petits miralls situats a l'interior del cilindre giratori. Cada un d'aquests miralls reflecteix una imatge de les 12 que hi havia a la banda de paper col·locada a la part interior del tambor giratori. El resultat dona una sensació de moviment menys sobtat, més pausat i amb més lluminositat que el zoòtrop. Émile Reynaud és considerat un dels principals precursors del cinema d'animació, gràcies al praxinoscopi i, sobretot, al seu Teatre Òptic, primer aparell per a la projecció pública de dibuixos animats (1892).

2. ZOÒTROP AMB MECANISME DE CORDA

Fitxa tècnica

Nom de l'objecte:	ZOÒTROP AMB MECANISME DE CORDA
Marca fàbrica:	Z. DEMOULIN
Lloc fabricació:	CHARLEROI (Bèlgica)
Cronologia:	vers 1914-1925
Força motriu:	Mecanisme de corda, que s'activa fent girar una maneta.
Mides:	127 cm alçada x 37 cm amplada x 27,5 cm fons

Descripció:

Zoòtrop muntat sobre un peu de fusta tornejada de prop d'un metre d'alçada. El zoòtrop gira mitjançant un mecanisme de corda que està situat sota el tambor giratori. El mecanisme de corda s'activa fent girar una maneta situada a la part lateral de l'objecte.

Aparell decorat amb imatges. A la cara exterior del tambor del zoòtrop hi ha imatges dibuixades de llocs turístics o emblemàtics de 10 ciutats belgues (Bruges, Brusel·les, Gant, Antwerpen...)

Història:

Sembla que el fabricant DeMoulin (veure placa situada a la part frontal de l'aparell) era un constructor o distribuïdor de pianos de Charleroi (Bèlgica), que va estar actiu almenys entre 1914 i 1925. Això lliga amb les imatges de partitures musicals que hi ha a la base del tambor. Desconeixem perquè aquest constructor de pianos va comercialitzar aquest tipus de zoòtrop.

Per la singularitat d'aquest model de zoòtrop i pel tipus i vigència de l'establiment que el va fabricar podem deduir que es tracta d'un aparell rar, gairebé segur construït artesanalment.

El zoòtrop és un aparell d'animació d'una seqüència d'imatges dibuixades que fou inventat el 1834 per W.G. Horner i que va tenir el seva màxima popularitat a finals del segle XIX i principis del XX.